

Posudek vedoucího bakalářské práce

Název: Restaurování vybraných papírových malovaných, kolorovaných a tištěných částí Dětenického betléma, autor díla Vincenc (Čeněk) Novotný, doba vzniku 1891 – 1915, Soukromý majetek Miluše Volákové, roz. Novotné

studentka Barbora Coufalová

Univerzita Pardubice, Fakulta restaurování
570 01 Litomyšl, Jiráskova 3

Vedoucí bakalářské práce Josef Čoban, akad. mal. a restaurátor

Konzultant teoretické části Ing. Petr Kotlík

Oponentka Kateřina Opatová, restaurátorka

Předmětem hodnocení je bakalářská práce studentky Barbory Coufalové, jejíž náplní je **restaurování vodou rozpustné malby části plošného pozadí a plastického terénu lidového betléma z Dětenic na papírové podložce s pomocnou dřevěnou konstrukcí na rubu, dále pak lakovaných papírových figur ve formě malovaných, kreslených případně tištěných, vyřezaných, vystřížených nebo raznicemi vyseknutých plošných siluet pastýřů, řemeslníků a zvířat s dřevěnými čepy na rubech. Restaurované části malovaného pozadí i figurek na dřevěných čepch instaluje studentka na již opravenou pomocnou dřevěnou konstrukci s mechanikou.** Poslední nedokončené konzervační zásahy byly provedené před rokem 2008 Klárou Řezáčovou..

Bakalářská práce se sestává z restaurátorského průzkumu (neinvazivního i invazivního), vyhotovení detailního návrhu restaurování podle předběžně schváleného projektu a zpracování dokumentace. Součástí restaurátorského průzkumu jsou laboratorní průzkumy souvrství malby a papírové podložky (identifikace vybraných použitých pigmentů, pojidel malby, vlákninového složení papíroviny, zjištění pH původních i pomocných papírových podložek), zkoušky odstranění ztmavých laků z povrchů maleb a litografických kolorovaných tisků, a to šetrnými a rozměrově minimalizovanými sondami in situ před vypracováním finálního návrhu postupu restaurátorských prací.

Součástí bakalářské práce je teoretická část **Shrnutí restaurátorských a laboratorních průzkumů při bakalářských pracích v letech 2014 – 2015, provedených na papírových částech betléma, zaměřeného především na praktické zkoušky snímání druhotně použitých laků, vytipování vhodných rozpouštědel a metod jejich bezpečné aplikace včetně zkoušek vodných mikroemulzí.** Obsahuje rešerši odborných textů, kterou doplňuje shrnutí vyhodnocení dostupných metod a použitých pomocných materiálů, přístrojů, rozpouštědel a konzultací na odborných pracovištích.

Studentka splnila zadaný náročný úkol v určeném rozsahu, k průběhu prací ani k jejich výsledku nemám žádné zásadní připomínky. Lze především ocenit, že důsledně dodržela dohodnutou technologii, použila doporučené materiály, míru imitativních retuších defektů malby studentka průběžně konzultovala se studentkou Petrou Domčíkovou, a to tak, aby v mezích zadání obou bakalářských prací byla dodržena nejen technická a technologická, ale i výtvarná jednota restaurátorského díla. Vyhodnocení restaurátorských průzkumů a laboratorní průzkumy jsou kompletně presentované v přílohách.

Dokumentace bakalářské práce (tedy její dostupná archivní tištěná podoba) je zpracovaná podle požadavků Fakulty restaurování Univerzity Pardubice; obsahuje všechny náležitosti, teoretickou i praktickou část bakalářské práce včetně výsledků laboratorních průzkumů.

Fotodokumentace restaurování vybraných částí betlému je systematická, na vybraných artefaktech zaznamenává stavy před restaurováním s charakteristickými defekty, všechny důležité pracovní postupy, jednotlivé i zásadní etapy a stavy po restaurování i rekonstrukci jedné siluety. Jedinou výhradu mám k rozměrům tisku malovaného plošného velkoformátového pozadí. Zvolený způsob presentace má sníženou vypovídací a dokumentační hodnotu. V závěru textové části restaurátorské dokumentace jsou uvedené použité materiály, pomůcky, přístroje a doporučený ochranný režim pro dobré uchování díla.

Navrhuji hodnocení této bakalářské práce **známkou výborná** s vědomím, že zadaný úkol byl náročný časově, organizačně, složitostí při praktickém provádění i konzultacích na několika odborných pracovištích o technikách a materiálech ke snímání ztmavlých laků z papírové podložky s malbou a litografickým tiskem. Studentka řešila systematicky a flexibilně všechny problémy, jež se vyskytly při restaurování značně poškozených papírových artefaktů s vodou rozpustnou malbou, kolorovanými litografiemi i pomocnými dřevěnými armaturami. Domnívám se, že rozsah obou částí bakalářské práce je přiměřeně rozsáhlý, složitost, časová náročnost restaurátorských prací i jejich kvalita odpovídá požadavkům kladeným na bakalářskou práci.

V Praze 08. 09. 2015

Josef Čoban, akad. mal. a restaurátor,
vedoucí Atelieru restaurování uměleckých děl
na papíru a souvisejících materiálech